

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

13 FÉVRIER 1952.

13 FEBRUARI 1952.

PROJET DE LOI

portant organisation des transports en commun
de l'agglomération bruxelloise.

WETSONTWERP

op de inrichting van het gemeenschappelijk
vervoer in de Brusselse agglomeratie.

AMENDEMENTS
PRESENTES PAR M. GELDOLF
AUX STATUTS ANNEXES
AU PROJET DE LOI.

AMENDEMENTEN
VOORGESTELD DOOR DE HEER GELDOLF
OP DE BIJ HET WETSONTWERP
GEVOEGDE STATUTEN.

Art. 11 (des statuts).

Art. 11 (van de statuten).

1. — Le 5° est remplacé par le texte suivant :

« Trois administrateurs sont nommés par l'Assemblée Générale sur présentation faite par les organisations professionnelles représentées au sein de la Commission paritaire. »

1. — Het 5° wordt vervangen door de volgende tekst :

« Drie beheerders worden benoemd door de Algemene Vergadering op de voordracht gedaan door de in schoot van de Paritaire Commissie vertegenwoordigde beroepsverenigingen. »

JUSTIFICATION.

Le texte des statuts annexés au projet de loi, tel qu'il est rédigé, manque de précision: chacun peut sans difficulté aucune créer un groupement et l'intituler « organisation professionnelle ». Cela n'indique toutefois pas qu'il jouit de la confiance du personnel.

Les élections pour la représentation du personnel au sein de la Commission paritaire sont le critère valable pour déterminer cette représentation.

La fixation du nombre d'administrateurs de 2 à 3 permet à un groupement minoritaire d'obtenir une représentation au conseil d'administration en même temps qu'elle établit un meilleur équilibre entre la représentation des Pouvoirs Publics et celle de l'intérêt privé.

2. — A la 1re ligne du 6° remplacer le mot « sept » par le mot : « six ».

3. — Supprimer le pénultième alinéa.

JUSTIFICATION.

Quoique la Société nouvelle sera dotée d'un statut juridique, elle n'en reste pas moins une entreprise où les intérêts privés détiendront la moitié du capital et auront la prépondérance dans la gestion si les articles 11, 21 et 22 des statuts ne sont pas modifiés. Il est donc inadmissible que la province de Brabant et les communes associées soient mises dans l'obligation formelle de confier à des tiers, n'ayant pas

VERANTWOORDING.

De tekst van de bij het wetsontwerp gevoegde statuten, is zoals hij luidt niet nauwkeurig, want iedereen kan zonder moeite overgaan tot de stichting van een groepering en ze met de naam « beroepsvereniging » betitelen. Dit onderstelt echter niet, dat deze het vertrouwen geniet van het personeel.

De verkiezingen voor de vertegenwoordiging van het personeel in de schoot van de Paritaire Commissie vormen een geldige maatstaf voor de vaststelling van deze vertegenwoordiging.

De opvoering van het aantal beheerders van 2 op 3 laat aan een minderheidsgroepering toe een vertegenwoordiging te bekomen in de raad van beheer, en ze brengt tevens een beter evenwicht teweeg tussen de vertegenwoordiging der openbare besturen en deze der private belangen.

2. — Op de 1ste regel van het 6° het woord « zeven » vervangen door het woord : « zes ».

3. — Het voorlaatste lid weglaten.

VERANTWOORDING.

Hoewel de nieuwe Maatschappij met een rechtsstatuut wordt begiftigd, blijft zij niettemin een onderneming waarin private belangen de helft van het kapitaal in handen zullen hebben en over het overwicht in het beheer zullen beschikken, indien artikelen 11, 21 en 22 der statuten niet gewijzigd worden. Het is bijgevolg onaanvaardbaar, dat de Provincie Brabant en de aangesloten gemeenten uitdrukkelijk verplicht

Voir :

349 (1950-1951) : Projet de loi.
568, 621 (1950-1951) et 190 : Amendements.

Zie :

349 (1950-1951) : Wetsontwerp.
568, 621 (1950-1951) en 190 : Amendementen.

de responsabilités directes vis-à-vis de la population et des usagers, le soin d'administrer l'entreprise.

Art. 21 (des statuts).

Le texte de cet article est remplacé par ce qui suit :

« Il est créé un Comité de Gestion composé d'un président et de quatre membres choisis par les administrateurs.

» Les fonctions de Président du Comité de Gestion sont exercées de droit par le Président du Conseil d'Administration.

» L'Administrateur représentant la Province du Brabant fera de droit partie du Comité de Gestion.

» Si la Ville de Bruxelles est associée, son représentant sera de droit membre de ce Comité; si la Ville de Bruxelles ne devient pas associée, des Administrateurs représentant les communes associées désigneront un membre.

» Les Administrateurs représentant la S. A. « Les Tramways Bruxellois » désigneront un membre, qui exercera les fonctions d'Administrateur-délégué prévu à l'article 22.

» Les Administrateurs représentant le personnel désigneront un membre au comité de gestion.

» Les délibérations du comité de gestion sont prises à la majorité simple des voix, celle du Président ayant prépondérance en cas de partage des voix. »

JUSTIFICATION.

Il est de bonne règle que ce soit le Président du Conseil d'Administration qui soit également Président du Comité de Gestion; agir autrement revient à accorder à l'intérêt privé des droits plus étendus que ceux octroyés aux Pouvoirs Publics.

A l'exception de la Ville de Bruxelles, qui aura son représentant direct au Conseil d'Administration et au Comité de Gestion, les communes reprises à l'article 1er des statuts, n'auront pour se faire représenter au Conseil d'Administration que 3 mandats d'Administrateurs et aucun n'est prévu pour siéger dans le Comité de Gestion. Il s'indique donc que le caractère régional du réseau des transports urbains de l'agglomération bruxelloise qui s'étend sur un nombre important de communes urbaines et suburbaines, justifie la présence au sein du Comité de Gestion d'un représentant de la Province, la députation permanente ayant pouvoir de tutelle pour sauvegarder l'intérêt communal et général.

Nous ramenons la représentation de la S. A. des Tramways Bruxellois au sein du Comité de Gestion de 2 à 1 en accordant à celui-ci les fonctions d'Administrateur-délégué: cela peut suffire pour sauvegarder les intérêts de la Société privée.

Quant au mandat revendiqué en faveur du personnel, nous rappelons que ce dernier est depuis 1945 représenté au sein du Comité de Gestion provisoire qui fonctionne actuellement; il n'y a aucun motif plausible à vouloir écarter aujourd'hui le personnel d'un droit qu'il détient et qu'il a exercé dans des circonstances particulièrement difficiles.

La constitution du Comité de Gestion comme nous le proposons a pour avantage d'associer à la gestion journalière, les différents intérêts en cause.

Art. 24 (des statuts).

Modifier comme suit le texte de cet article :

« Pour tous les actes de la société autres que ceux qui relèvent de la gestion journalière, la société sera valablement engagée vis-à-vis des tiers par la signature du Président du Conseil d'Administration ou d'un administrateur présenté par le Ministre des Communications et celle du Vice-Président du Conseil d'Administration ou de l'Administrateur-Délégué.

» Les actes de la gestion journalière peuvent être signés

zouden worden de zorg om de onderneming te beheren aan derden toe te vertrouwen, die niet onmiddellijk verantwoordelijk zijn tegenover de bevolking en tegenover de gebruikers.

Art. 21 (van de statuten).

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

« Er wordt een beheerscomité opgericht, samengesteld uit een voorzitter en vier leden aangewezen door de beheerders.

» De functies van voorzitter van het beheerscomité worden van rechtswege waargenomen door de voorzitter van de raad van beheer.

» Een beheerder die de provincie Brabant vertegenwoordigt maakt van rechtswege deel uit van het beheerscomité.

» Indien de stad Brussel aangesloten is, dan is haar vertegenwoordiger van rechtswege lid van dit comité; indien de stad Brussel geen deelhebber wordt, zal door de beheerders, die de deelhebbende gemeenten vertegenwoordigen, een lid aangewezen worden.

» Door de beheerders, die de N. V. « Les Tramways Bruxellois » vertegenwoordigen, wordt een lid aangewezen, die de functies uitoefent van gemachtigde beheerder voorzien bij artikel 22.

» De beheerders die het personeel vertegenwoordigen duiden een lid van het beheerscomité aan.

» De beslissingen van het beheerscomité worden genomen bij eenvoudige meerderheid van stemmen, met dien verstande dat in geval van staking van stemmen de stem van de voorzitter beslissend is. »

VERANTWOORDING.

In de regel moet de Voorzitter van de raad van beheer eveneens Voorzitter zijn van het Beheerscomité; indien men anders handelt kent men aan de private belangen uitgebreider rechten toe dan aan de openbare besturen.

Met uitzondering van de Stad Brussel, die haar rechtstreekse vertegenwoordiger zal hebben in de raad van beheer en in het beheerscomité, zullen de in het 1ste artikel van de statuten opgenomen gemeenten, om in de raad van beheer te worden vertegenwoordigd, slechts over 3 mandaten van beheerders beschikken, terwijl geen enkele vertegenwoordiger voorzien wordt om te zetelen in het beheerscomité. Derhalve, wegens het gewestelijk karakter van het stedelijk vervoernet in de Brusselse agglomeratie, dat zich uitstrekt over een aanzienlijk aantal stedelijke en voorstedelijke gemeenten, is de aanwezigheid in de schoot van het beheerscomité van een vertegenwoordiger der provincie gewettigd, terwijl de bestendige deputatie het recht van voogdij heeft om de gemeentelijke en algemene belangen te vrijwaren.

Wij beperken de vertegenwoordiging van de N. V. « Les Tramways Bruxellois » in het beheerscomité van 2 tot 1, met dien verstande dat aan laatstgenoemde de functies van gemachtigde beheerder worden toevertrouwd. Dat kan volstaan om de belangen van de private vennootschap te vrijwaren.

In verband met het mandaat dat ten voordele van het personeel wordt gevraagd, herinneren wij aan het feit dat het personeel sinds 1945 vertegenwoordigd is in het thans werkende voorlopig beheerscomité; er bestaat geen enkele geldige reden om het personeel thans van een recht te beroven waarover het beschikt, en dat het in bijzonder moeilijke omstandigheden heeft uitgeoefend.

De samenstelling van het beheerscomité, zoals zij door ons wordt voorgesteld, biedt het voordeel dat de verschillende betrokken belangen deelachtig zijn aan het dagelijks beheer.

Artikel 24 (van de statuten).

De tekst van dit artikel wijzigen als volgt :

« Voor al haar handelingen, buiten die welke tot het dagelijks bestuur behoren, is de maatschappij geldig tegenover derden gebonden door de handtekening van de voorzitter van de raad van beheer of van een door de Minister van Verkeerswezen voorgedragen beheerder en die van de ondervoorzitter van de raad van beheer of van de gemachtigde beheerder.

» De daden van dagelijks bestuur mogen binnen de door

par le Directeur Général dans les limites fixées par le Comité de Gestion. »

JUSTIFICATION.

Le Président du Conseil d'Administration étant de droit Président du Comité de Gestion il s'indique que ce soit le Vice-Président du Conseil d'Administration qui détienne la deuxième signature.

Art. 41 (des statuts).

Supprimer le littéra e) du B.

JUSTIFICATION.

Il n'est donné nulle part un motif valable justifiant la prise en charge par la S.T.I.B. d'une partie ou de l'ensemble des frais généraux de la S.A. des « Tramways Bruxellois », on pourrait si cela était admis étendre cette libéralité à l'infini. Quant au concours de ses services techniques, mis à la disposition du Comité de Gestion, il n'est non plus donné nulle part la moindre précision à ce sujet.

Conformément à l'article 22 des statuts, 6me alinéa, qui dit :

« Le Comité de Gestion établit les traités, les devis et passe les commandes nécessaires à l'exploitation courante ainsi qu'à l'exécution des travaux décidés par le Conseil d'Administration.

» Sans préjudice aux droits du Conseil d'Administration, tel que stipulé au littéra C de l'article 20. »

Admettre l'octroi d'un prélèvement de 1 % des recettes brutes au profit de la S.A. c'est implicitement imposer à la S.T.I.B., qu'en matière d'études techniques ou autres, elle devra confier ces travaux à la S.A. sans qu'il soit prouvé que la nature de ces prestations représente en réalité la valeur du 1 % des recettes brutes, l'adage disant « que toute peine mérite salaire » garde toute sa valeur, mais il appartiendra toutefois à ceux qui ont la responsabilité de la bonne marche de l'entreprise et de sa saine gestion financière d'apprécier la valeur des services rendus par la S.A. si, toutefois, ils sont sollicités. A titre indicatif nous signalons que les recettes annuelles brutes sont actuellement de l'ordre de plus de un milliard; y prélever 1 % représente donc 10 millions au moins qui seraient octroyés sans la moindre justification.

Art. 44 (des statuts).

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit :

« Les bénéfices de chaque exercice résultant du compte d'exploitation repris à l'article 41, seront répartis comme suit :

» a) la somme nécessaire pour attribuer aux parts sociales de série B un dividende brut représentant 4,5 % de leur valeur nominale;

» b) le solde sera attribué à raison de :

» 1° 3/5e à un Fonds de Prévision et d'Utilité Publique;

» 2° 1/5e à l'ensemble du personnel selon des règles à arrêter par le Conseil d'administration en accord avec le Conseil d'Entreprises;

» 3° 1/5e aux parts sociales de série B. »

JUSTIFICATION.

Il ne s'explique pas que seules les parts sociales B puissent jouir d'un dividende et il serait même logique d'attribuer aux parts sociales A un dividende égal à celui attribué aux parts B, quitte à imposer que le dividende attribué aux parts sociales A soit versé au Fonds de Prévision et d'Utilité Publique.

Il ne s'indique donc nullement d'attribuer 4 ½ %, impôts déduits, aux parts sociales B, ce qui représente en réalité près de 6 ½ % brut,

het beheerscomité vastgestelde grenzen door de directeur-generaal ondertekend worden. »

VERANTWOORDING.

Vermits de voorzitter van de raad van beheer van rechtswege voorzitter is van het beheerscomité, dient de ondervoorzitter van de raad van beheer over de tweede handtekening te beschikken.

Art. 41 (van de statuten).

Littera a) van B. weglaten.

VERANTWOORDING.

Er wordt geen enkele geldige reden aangevoerd tot rechtvaardiging van de overname door de M.I.V.B., van de gedeeltelijke of gezamenlijke algemene kosten van de N.V. « Les Tramways Bruxellois »; indien zulks werd aangenomen, zou men dergelijke schenking tot in het oneindige kunnen uitbreiden. Wat de medewerking van haar ter beschikking van het beheerscomité gestelde technische diensten betreft, komt dienaangaande evenmin een nadere bepaling voor.

Artikel 22, van de statuten, 6de lid, luidt als volgt :

« Het beheerscomité is belast met het opmaken van de koopovereenkomsten en bestekken en doet de nodige bestellingen voor de lopende exploitatie, alsmede voor de uitvoering van de werken waar toe door de raad van beheer besloten werd.

» ... onverminderd de in littera C van artikel 20 bepaalde rechten van de raad van beheer... »

Wanneer de toekenning van een heffing ten bedrage van 1 % van de bruto-ontvangsten aan de N.V. wordt aanvaard, komt zulks er impliciet op neer, de M.I.V.B. te verplichten de technische of andere studiewerken aan de N.V. toe te vertrouwen, zonder dat uitgemaakt wordt op de aard van bedoelde dienstverstrekingen in werkelijkheid overeenstemt met de waarde van 1 % van de bruto-ontvangsten; aan het gezegde « de arbeider is zijn loon waardig » wordt niet getornd; het hoort echter aan diegenen die aansprakelijk zijn voor de goede werking en het gezond beheer van het bedrijf, de waarde te beoordelen van de diensten die door de N.V. worden verstrekt, ten minste indien daarop beroep wordt gedaan. Ter inlichting wijzen wij er op, dat de jaarlijkse bruto-ontvangsten thans meer dan één milliard belopen; een heffing van 1 % vertegenwoordigt dus ten minste 10 miljoen, die zonder de minste verantwoording zouden worden toegekend.

Art. 44 (van de statuten).

De tekst van dit artikel vervangen door hetgeen volgt :

« De winst van elk dienstjaar, voortvloeiende uit de in artikel 41 bedoelde exploitatierekening, wordt verdeeld als volgt :

» a) de nodige som om aan de maatschappelijke aandelen van reeks B een bruto-dividend toe te kennen, gelijk aan 4,5 % van hun nominale waarde;

» b) het saldo wordt toegekend in de verhouding van :

» 1° drie vijfden aan een Fonds voor voorziening en openbaar nut;

» 2° één vijfde aan het gezamenlijk personeel, volgens door de raad van beheer in gemeen overleg met de ondernemingsraad vast te stellen regelen;

» 3° één vijfde aan de maatschappelijke aandelen van reeks B. »

VERANTWOORDING.

Het valt niet te verklaren dat alleen de maatschappelijke aandelen B een dividend kunnen genieten, en het ware maar logisch aan de maatschappelijke aandelen A een zelfde dividend toe te kennen als aan de aandelen B, mits verplichting om het aan maatschappelijke aandelen A toegekend dividend te storten in het Fonds voor voorziening en openbaar nut.

Het is dus geenszins gepast 4 ½ %, na aftrek van de belastingen, toe te kennen aan de maatschappelijke aandelen B, wat in werkelijk

ce qui est une charge excessive mise en regard des parts sociales A qui n'obtiennent rien.

L'ajoute que nous apportons au 2° du b) s'explique comme suit : le Conseil d'Entreprise étant, en vertu de la loi du 20 septembre 1948, chargé de la gestion des œuvres sociales, il vaut mieux que le personnel puisse émettre son avis pour la part qui lui est destinée.

Art. 45 (des statuts).

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION.

Les dispositions prévues dans cet article 45 sont abusives; ce serait si elles étaient maintenues l'application d'une clause-Or. Le dividende de 4 ½ % octroyé aux parts sociales B suffit pour un montant de 700 millions qui est une somme largement surévaluée; d'autre part, ce dividende est assuré en toute circonstance même si l'exercice clôture en perte de par le jeu de la formule prévue au 2^m alinéa de l'article 46.

De plus, ce dividende se trouve automatiquement réévalué en fonction des variations du coût de la vie (voir formule tarifaire) ce qui n'a jamais été le cas pour les allocations sociales encore moins pour les petits rentiers.

Art. 46 (des statuts).

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit :

« *Le Fonds de prévisions et d'utilité publique prévu à l'article 44 a pour objet d'être affecté à des fins utiles aux usagers par décision du Conseil d'Administration, prise à la majorité simple des voix, un solde atteignant un montant minimum de 6 % des recettes annuelles devant être réservé.*

» *Ce solde servira à la couverture du déficit éventuel du compte d'exploitation.* »

JUSTIFICATION.

Il n'y a pas lieu d'attribuer des bénéfices qui seraient prélevés sur le fonds de prévisions et d'utilité publique lorsqu'un exercice se clôture par un déficit.

held met nagenoeg 6 ½ % bruto-dividend overeenstemt, en een overmatige last betekent tegenover de maatschappelijke aandelen A, welke niets verkrijgen.

De voorgestelde toevoeging bij 2° van b) wordt als volgt verantwoord : de Ondernemingsraad is overeenkomstig de wet van 20 September 1948 belast met het beheer van de maatschappelijke werken; het ware beter dat het personeel zijn advies zou kunnen uitbrengen omtrent het aandeel dat voor hem is bestemd.

Artikel 45 (van de statuten).

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING.

De bepalingen van dit artikel 45 maken een misbruik uit. Indien zij worden gehandhaafd beduiden zij de toepassing van een goudclausule. Het aan de maatschappelijke aandelen B verleende dividend van 4 ½ % volstaat voor een bedrag van 700 miljoen, dat veel te hoog geraamd werd; anderzijds is dat dividend in alle omstandigheden verzekerd, zelfs indien het dienstjaar met verlies sluit, dank zij de in het 2de lid van artikel 46 vermelde formule. Bovendien wordt dat dividend automatisch aangepast in overeenstemming met de schommelingen der levensduurte (zie tariefformule), wat nooit het geval was voor de maatschappelijke vergoedingen en nog minder voor de kleine renteniers.

Artikel 46 (van de statuten).

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

« *Het bij artikel 44 bepaalde Fonds voor voorziening en openbaar nut is bestemd om voor de doeleinden, die voor de gebruikers nuttig zijn, te worden aangewend bij beslissing van de raad van beheer, genomen bij eenvoudige meerderheid van stemmen; een saldo ten bedrage van ten minste 6 % der jaarlijkse ontvangsten moet evenwel gereserveerd worden.*

» *Dit saldo dient om het eventueel tekort van de exploitatie rekening te dekken.* »

VERANTWOORDING.

Er bestaat geen reden om winsten toe te kennen die zouden afgenomen worden van het fonds voor voorziening en openbaar nut, wanneer een dienstjaar met een tekort sluit.

G. GELDOF,
R. DE KINDER.